

LA REINA

Amb el cor a mil, però intentant transmetre serenitat i fredor, va entrar a l'estança. El funcionari que l'acompanyava, utilitzant el to de veu cerimoniós que s'esqueia amb l'entorn, li va anar explicant tot el que es trobava dins l'habitació.

--Tot el que hi ha aquí, està a la seva disposició. Si necessita quelcom més, prengui l'avisador que hi ha sobre aquella tauleta i vindrem immediatament per intentar resoldre-ho. Com vostè ja sap, el protocol exigeix que no surti d'aquesta cambra durant els vint minuts previs a l'entrada dels candidats a la sala principal. Quan arribi l'hora exacta sonarà un timbre, i jo mateix vindré a buscar-lo. No pot tenir al seu abast cap telèfon mòbil ni cap aparell electrònic ni de comunicació amb l'exterior, d'altra banda, tampoc podrien funcionar perquè tot l'edifici es gestionat amb inhibidors.

--No es preocupi estic al cas, ja em varen assabentar de tot. Moltes gràcies.

--És la meva feina, senyor, fins aviat.

Quan es va quedar sol, va tornar a repassar tot aquell ambient. La cambra no era molt gran, un sofà i un parell de butaques amples i confortables omplien la part principal. Un moble allargat on hi havia, a sobre d'un curós tapet de ganxet, tres recipients que va intuir que contenien cafè o alguna infusió com un te i possiblement llet. També una safata amb diferents tipus de galetes. Al costat de les butaques, un parell de tauletes baixes on lluien unes llums de sobretaula. En les parets de fusta, molt treballades, penjaven alguns quadres i també alguna fotografia. Tot fent una volta se'ls va mirar. Tal com pensava, representaven persones que s'havien trobat en aquella estança, amb aquell mateix repte, i se n'havien sortit prou bé.

Es va acomodar en una de les butaques. Per primera vegada després de molts anys, va enyorar haver deixat de fumar. Es notava nerviós, però ràpidament va pensar que era lo més natural, Qui no estaria nerviós en el seu lloc!

Estava molt lluny de casa, en un petit poble de Noruega, just abans de començar la primera partida de la final del Campionat del Món d'Escacs. Ja feia anys que ell era a l'elit dels jugadors europeus. Acabava de guanyar el Torneig de Candidats que li donava dret a jugar aquesta final. Sí, podia sentir l'emoció, els nervis, la tensió, però sabia que

com moltes altres vegades, els nervis desapareixerien quan davant del tauler la partida comences.

--És millor que no m'encaparrí ara. Que deixi de repassar tàctiques i estratègies. Ja he treballat prou tot això els últims dies.-- va pensar-- Sense voler, el seu cervell va retrocedir molts anys enrere. Va tornar a la seva infantesa, a la seva llar, a la seva família, al seu poble.

De sobte, amb tota nitidesa, va recordar la primera vegada que els seus pares el varen apuntar a l'extraescolar d'escacs a la seva escola de Cabrera de Mar.

-- Allà, a l'escola, hi havia un professor magnífic, segurament una de les persones que sense saber-ho va influir més en la meua vida – Recordava, revivia, parlava amb ell mateix, sense dir una paraula! --Ell em va ensenyar poc a poc les meravelles del Rei dels jocs. Com reconèixer les peces, per la seva forma. La importància de cadascuna d'elles, de quina forma es mouen, com ataquen, com es defensen. És a dir, tot un univers ple de misteris, fantasies i lluites. Situacions cada partida diferents, cada partida apassionants. Un repte per al cervell, per la intuïció, pel risc calculat, per la paciència. Va ser un amor immediat. Des del primer minut, des de la primera partida. Jo no me'n vaig adonar, era massa petit, però havia quedat lligat per sempre a aquell dimoni de joc.

Els records fan un salt d'un parell d'anys. Veu clarament la cara del seu pare el dia que el va anar a buscar a la sortida de l'escola. Se'l veia content. Tenia una bona notícia!

-- Pau -- em va dir-- Han fet un club d'escacs a Cabrera! – Se suposava que jo havia de saltar d'alegria, però jo no sabia ben bé que volia dir el meu pare. Ni que havia de veure allò amb mi.

El meu pare se'n va adonar i ràpidament va ampliar l'explicació.

--Vull dir, que han fundat una associació de persones, nois i noies que volen jugar als escacs. I com sé que a tu t'agrada molt, per això t'ho he dit, perquè he pensat que és una bona notícia i que t'agradaria!

-- Però... voldran jugar amb mi? – És el primer que se'n va ocorre.

-- És clar que si, vols que t'apuntem?

Vaig dir que sí, però dins meu no estava segur de què me'n podria sortir d'aquella situació sense patir mal.

El primer dia que la meva mare em va portar al club. Aquell dia sí que estava nerviós!! L'Ajuntament havia cedit al club d'Escacs el primer pis del Centre Cívic del Pla de l'Avellà. Era un espai diàfan, lluminós, molt agradable. Unes instal·lacions molt bones amb calefacció i aire condicionat! Com és natural jo no em fixava en aquestes coses, però el meu pare m'ho va fer notar. Suposo que veia la cara de preocupat que jo portava i pensava que així m'animaria.

També allà vaig trobar l'ajuda que necessitava, amics de la meva edat als quals agradava el mateix joc que a mi. Bons professors que tenien paciència i mai tenien una mala paraula, encara que a vegades els fèiem enfadar. Érem nens !

Vaig començar a anar a classe, tots els dilluns. Ben aviat les pors se'n van anar i a les classes el temps em passava sense adonar-me. A poc a poc, vàrem començar a aprendre que aquell joc era més complicat del que havíem entrevist a l'escola. Apertures, mig joc, finals, estratègies, tàctiques, celades, trucs. Allò era un no acabar. Alguns nens se'n varen cansar i ho van deixar. Jo no. Al contrari! Cada vegada hi tenia més afició. Tot allò que abans no entenia massa bé, va començar a tenir un sentit. Podia llegir una partida i entendre, no del tot, el que estava passant i això em feia desitjar aprendre més i més cada dia.

I així va arribar la primera partida de campionat. Ja feia dies que els professors del Club ens hi parlaven. Ho varen consultar amb els nostres pares i tant uns com els altres ens havien demanat si volíem participar. Jo vaig dir de seguida que sí. Sabia que al meu pare li feia molta il·lusió, però penso que la meva mare no ho veia tan clar. És curiós perquè després, quan la cosa es va complicar amb moltes partides, amb desplaçaments i viatges que trencaven a vegades els plantejaments familiars, va ser la meva mare la que es va convertir en la meva primera fan i en la meva valedora i no hi havia molèstia ni ajuda a la qual no estigués disposada perquè pogués jugar.

Al campionat el nomenaven Campionat de Catalunya per Edats. I li deien així perquè els nens competien separats en funció de la seva data de naixement. Els nens fins a vuit anys Sub 8 fins a deu anys Sub 10 i així fins a Sub 18. Jo vaig competir a Sub 8. Era la meva primera vegada!

La primera partida....- El Campionat consistia en cinc encontres situats en cinc dissabtes consecutius i amb localitats diferents cada vegada.- Va ser un desastre. En molt poc temps, el noi que jugava contra mi em va trencar totes les defenses i em va apallissar. La partida es va acabar en un mate ràpid i definitiu.

A penes vaig aguantar fins a arribar al cotxe. Quan el meu pare va tancar la porta, em vaig posar a plorar amb desconsol. El meu pare no va engegar el vehicle, em va cordar el cinturó de seguretat que jo no m'havia cordat, i després em va parlar amb suavitat però amb una certa fermesa.

--Mira Pau, el més natural és que perdessis la primera partida del teu primer campionat. Has de saber que perdre és pràcticament l'única manera d'aprendre. I que el primer que has d'aprendre és precisament a perdre. Només així, aprendràs a guanyar. I no pensis que això només val pels Escacs, això ho has d'assumir per tota la resta de la teva vida.

-- I tant que ho vaig aprendre!! Durant el primer any pràcticament vaig perdre gairebé totes les partides de Campionat que vaig jugar. Però jo sóc molt cabut i sabia que tard o d'hora això canviaria.

En Pau va mirar el seu rellotge. Havien passat uns deu minuts d'ençà que el varen deixar sol en aquella cambra i pràcticament no havia pensat gens en la partida que l'esperava. Es va aixecar, va donar una volta per estirar les cames i es va menjar d'esma una galeta. No va voler prendre cafè. No volia posar-se més nerviós. Es va asseure de nou a la mateixa butaca.

Els records varen tornar al seu cap. El primer Campionat que va guanyar. Era un torneig sense massa importància. Un campionat infantil de partides ràpides que havien organitzat al poble veí d'Argentona. No recordava molt com va anar, però el que si

recordava, era el premi que li varen donar. Un joc d'escacs complet de tauler i peces de fusta! En realitat era un joc molt senzill, però a ell li va semblar un joc de Campió!!

Quan va tornar a casa va córrer a ensenyar-li a la mare. L'havia portat el pare a Argentona. Després dels escarafalls, de les moltes felicitacions i els petons, la mare li va dir.

– Vés a ensenyar-li el joc a l'àvia.

Va anar-hi corrent. Des de feia ja bastant de temps, l'àvia s'estava a la sala-menjador que era l'estança més gran i més lluminosa de la casa. Estava asseguda a la seva butaca. Li va posar el joc a la falda i li va explicar que era el premi que li havien donat, però, com gairebé sempre, no li va fer gaire cas.

Una mica decebut, es va posar a jugar amb el seu joc nou sobre la catifa que hi havia al mig de la sala.

Veient l'àvia amb els ulls tancats podies pensar que dormitava. Només si t'adonaves de la cinta ampla que la subjectava per la cintura al seient, comprendries que quelcom li passava a aquella dona.

Des que es va pronunciar en aquella casa el fatídic nom de la malaltia, tot havia evolucionat molt ràpidament. Al cap de deu mesos ja no reconeixia a la seva filla i ja feia un temps que es mantenia gairebé com un vegetal.

Sense acabar de fer-se'n càrrec, en Pau jugava amb el seu joc nou i més que una partida d'escacs, ho havia convertit en una batalla real entre dos exèrcits. Els cops de les peces, l'una contra l'altre i els crits que sortien del noi, es barrejaven amb rialles perquè realment estava gaudint de valent.

La dona va obrir uns ulls de mirada buida. En el seu rostre envellit no hi havia cap expressió. Sense intenció, es va trobar mirant el nen. En Pau va semblar que li regalava una rialla.

De sobte alguna cosa va canviar. L'expressió d'aquell rostre es va fer més dolça, més humana i va desprendre una gran tendresa. Va semblar que ella també somreia i un parell de llàgrimes escasses van córrer per les galtes arrugades. Com si quelcom més gran que nosaltres volgués col·laborar al moment, un raig de sol va entrar per la finestra i la cambra es va emplenar de llum i calor.

Només va durar un instant. Un curt moment. La mirada va tornar a buidar-se. Qualsevol expressió va desaparèixer d'aquell rostre. El noi va quedar callat de cop.

En Pau es va aixecar d'un rampell. Portava encara una peça del joc a la mà. Es va acostar a la dona gran.

-- No ploris àvia! No ploris!-- Li va demanar-- Mira, el meu joc té dues Reines blanques i dues negres! Ara veuràs, te'n regalo una! -- Va fer una pausa com si pensés... i després va continuar.-- Perquè tu també ets una reina.... La Reina de Cabrera!!

Va haver d'obrir-li la mà per posar-li la peça de fusta. Després, la dona la va estrènyer tan fort que tota la sang li va marxar dels dits.

En els ulls de la mare d'en Pau que discretament s'ho mirava des de l'entrada, també van aparèixer les llàgrimes.

Va sonar un timbre. El va trasbalsar. Estava ben immers en els seus records. El funcionari va aparèixer tal com li havia dit i li va assenyalar el camí.

Ell es va agafar el seu temps. Es va posar bé la jaqueta. Va respirar a fons i el va seguir. En el moment de travessar la porta que donava a la sala principal un glop d'èpica el va embriagar. Hi havia una taula sobre una espècie d'escenari, amb el tauler i les peces preparades. Estava molt ben il·luminada, mentre que la resta de la sala quedava quelcom més fosca. Hi havia molta gent. Es varen posar tots en peu. Els aplaudiments a la seva entrada van sonar molt forts a les seves oïdes.

Llavors es va parar un segon. Es va ficar la mà a la butxaca. Sí, allí estava. La petita peça de fusta que l'havia acompanyat tota la seva carrera. La reina blanca. La Reina de Cabrera.